

Regiunea CENTRU

Programul Regional Centru 2021-2027

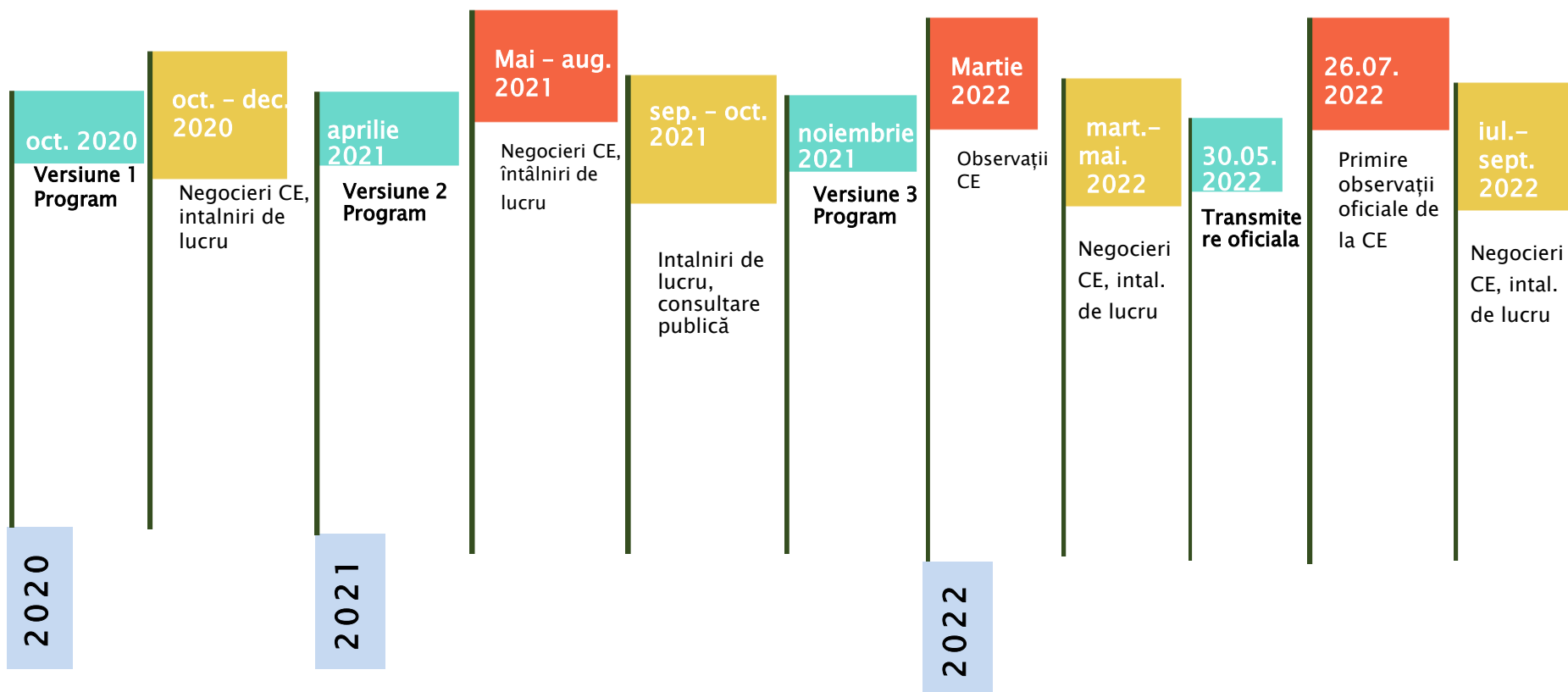
19 octombrie 2022

AGENȚIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALĂ
CENTRU

www.adrcentru.ro

Etape în elaborarea PR 2021-2027 - Centru

PR Centru 2021-2027

Stadiul elaborării PR Centru 2021-2027

- POR Centru a fost avizat prin Memorandum de către Guvern în 30.05.2022
- Transmis Program prin SFC – 30 mai 2022
- 26.07.2022 a fost primită scrisoarea oficială de observații a Comisiei Europene – au fost formulate 118 observații la Program
- 29.07 – 18.08.2022 au avut loc o serie de discuții informale cu CE privind clarificarea și modul de abordare a unor observații formulate
- Tabelul cu răspunsul la observații a fost transmis în data de 18.08.2022 către Unitatea pentru Romania din DG Regio pentru analiza
- 29.08.2022 s-a primit răspunsul privind răspunsurile formulate la observații: 95 observații aprobate de CE, iar 23 observații au rămas deschise în întregime sau parțial pentru discuții suplimentare
- 7.09.2022 s-a transmis răspunsul la observațiile rămase deschise împreună cu programul și celelalte documente cu trackchanges.
- 29.09.2022 – transmitere versiunea 1.1 a Programului

PR Centru 2021-2027

Principalele observații primite de la CE

- Capitolul **cooperare teritorială** de refăcut pentru a scoate în evidență tipurile de acțiuni care să susțină cooperarea beneficiarilor cu entități din alte regiuni europene
- **Educație** – includerea de angajamente privind desegregarea și nediscriminarea; includerea posibilității de finanțare a măsurilor de tip FSE+ la nivelul proiectelor
- **Dezvoltare urbană integrată**: angajamentul că se va urmări abordarea integrată la nivelul strategiilor și pentru fiecare proiect din SIDU
- **Parcuri industriale** - trebuie să aibă ca scop sprijinirea IMM-urilor și astfel prin proiecte să se asigure dezvoltarea de servicii pentru IMM-uri și nu doar infrastructură – minim 20%
- Includerea unui **instrument financiar pentru eficiența energetică pentru clădirile rezidențiale**
- **Mobilitate urbană** - este necesară includerea de indicatori pentru infrastructură urbană curată
- **Infrastructura de transport** - este important ca investițiile să fie legate de obiectivul specific pentru realizarea unei mobilități durabile și să fie însoțite și de alte investiții
- **Dezvoltarea turismului** – investițiile să includă și măsuri soft și să contribuie la promovarea dezvoltării economice, incluziunii sociale și inovării sociale
- Modificarea întregului capitol privind îndeplinirea **condițiilor favorizante**

PR Centru 2021-2027

PR Centru 2021-2027 – Tabel financiar

Numărul obiectivului de politică /obiectivul ui specific FTJ sau asistență tehnică	Prioritate	Baza de calcul pentru sprijinul din partea Uniunii	Fond	Categoria de regiune*	Contribuția Uniunii (a)=(g)+(h)	Defalcarea contribuției Uniunii		Contribuția națională (b)=(c)+(d)	Defalcarea orientativă a contribuției naționale		Total (e)=(a)+(b)	Rată de cofinanțare (f)=(a)/(e)
						Mai puțin cuantumul de flexibilitate (g)	Cuantumul de flexibilitate (h)		Publice (c)	Private (d)		
1	1	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	229.991.307,00	189.418.861,00	40.572.446,00	40.586.702,00	40.586.702,00		270.578.009,00	84,9999997598%
1	2	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	68.791.962,00	56.656.468,00	12.135.494,00	12.139.758,00	12.139.758,00		80.931.720,00	85,0000000000%
2	3	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	198.715.250,00	163.660.170,00	35.055.080,00	35.067.398,00	35.067.398,00		233.782.648,00	84,9999996578%
2	4	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	198.715.250,00	163.660.170,00	35.055.080,00	35.067.398,00	35.067.398,00		233.782.648,00	84,9999996578%
3	5	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	168.031.000,00	138.388.886,00	29.642.114,00	29.652.530,00	29.652.530,00		197.683.530,00	84,9999997471%
4	6	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	54.476.949,00	44.866.747,00	9.610.202,00	38.699.883,00	38.699.883,00		93.176.832,00	58,4661957599%
4	7	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	26.264.508,00	21.631.223,00	4.633.285,00	4.634.914,00	4.634.914,00		30.899.422,00	84,9999977346%
5	8	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	157.560.831,00	129.765.745,00	27.795.086,00	27.804.853,00	27.804.853,00		185.365.684,00	84,9999997842%
TA36(4)	9	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	49.517.469,00	40.782.161,00	8.735.308,00	8.738.377,00	8.738.377,00		58.255.846,00	84,9999998283%
Total general					1.152.064.526,00	948.830.431,00	203.234.095,00	232.391.813,00	232.391.813,00		1.384.456.339,00	83,2142187187%

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 1 – O regiune competitivă OS a (i) – Cercetare - dezvoltare – inovare

Potențiali beneficiari:

- Entități de CDI și TT
- Universități
- UAT
- IMM-uri, întreprinderi mari, start-up-uri
- ONG, Clustere
- Parteneriate între aceste entități

Tipuri de intervenții:

- Dezvoltarea capacităților publice și private de CDI și TT
- Sprijinirea participării IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare
- Sprijinirea clusterelor inovative
- Întreprinderi inovative: trecerea de la idee la piață; parteneriate pentru inovare
- *Activități complementare care vizează dezvoltarea competențelor*
- *Investiții pe domeniile RIS3 și să fie îndreptate către piață*
- *Trebuie să pună accent pe economia cu emisii reduse de CO2, pe reziliență, adaptare la schimbări climatice și economie circulară*
- Propus instrument financiar de tip equity pentru start-up-uri inovative

Buget: 96,66 mil. euro din care 82,16 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 1 – O regiune competitivă OS a (iii) – Sprijinirea IMM-urilor

Potențiali beneficiari:

- IMM-uri, start-up-uri, microintreprinderi
- Universități, Clustere
- Entități administrator structuri de afaceri
- Parteneriate

Tipuri de intervenții:

Operațiunea 1 - Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă – în domeniul RIS3

- Investiții tehnologice în IMM
- Susținerea Scale up pentru start-up-uri și microintreprinderi
- Propus un instrument financiar de tipul împrumut cu grant sub formă de primă de capital

Operațiunea 2 - Structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM – conform abordării strategice

- Investiții în incubatoare și acceleratoare de afaceri
- Investiții în Parcuri industriale în domenii de specializare inteligentă – minim 20% din proiect trebuie să fie pentru servicii acordate IMM

Buget: 164,45 mil. euro din care 139,78 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 2 – O regiune digitală

OS a (ii) – Digitalizare

Potențiali beneficiari:

1. Comunități digitale

- UAT, parteneriate între UAT,
  - Parteneriate UAT – organizații private, universități
- ##### 2. IMM-uri

Tipuri de intervenții:

1. Comunități digitale:

- susținerea dezvoltării de soluții digitale pentru serviciile publice locale, inclusiv sprijin pentru intervenții de tip smart-city
- platformă regională pilot de open innovation în domeniul smart-city
- ✓ *Serviciile publice digitalizate trebuie să aducă beneficii pentru cetățeni și întreprinderi și să fie inovative*
- ✓ *Să introducă soluții integrabile și scalabile și în linie cu principiile de securitate cibernetică*

2. Digitalizarea IMM-urilor:

- investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor
- adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri

Buget: 80,93 mil. euro din care 68,79 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul OS b (i) – Eficiență energetică

Potențiali beneficiari:

- UAT -uri
- Parteneriate între UAT, inclusiv UAT județ
- Autorități publice centrale
Parteneriat UAT – asociații de locatari
- Parteneriate

Tipuri de intervenții:

- sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice și creșterea performanței energetice a **clădirilor rezidențiale**
- sprijin în vederea asigurării/ îmbunătățirii eficienței energetice a **clădirilor publice**, inclusiv a clădirilor identificate ca monumente istorice
- măsuri complementare de capacitate administrativă
- ✓ *Renovarea se va face prioritizat în funcție de consum, performanță energetică și tipul utilizatorilor*
- ✓ *Se pune accent pe "deep renovation", reducerea consumului cu minim 60%*

Se propune dezvoltarea a 2 instrumente financiare:

- Unul pentru renovarea moderată a clădirilor rezidențiale aflate în cele șase municipii reședință de județ din Regiunea Centru
- Unul pentru proiectele complexe ce vizează reabilitarea energetică a clădirilor publice cu consum ridicat de energie, performanțe scăzute și deficiențe structurale majore

Buget: 119,55 mil. euro din care 101,62 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 3 – O regiune cu comunități prietenoase cu mediul OS b (vii) – Infrastructură verde

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban
- UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană,
- Parteneriate între UAT, și alte instituții publice centrale și/sau locale
- ADI

Tipuri de intervenții:

- crearea și sau extinderea coridoarelor verzi la nivelul zonelor urbane
- intervenții ce contribuie la conservarea biodiversității urbane prin amenajări de maluri în zonele urbane
- Construcția/modernizarea/ extinderea spațiilor verzi
- Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate și transformarea lor în spații verzi
- ✓ *Proiectele trebuie să fie incluse în SIDU și să facă parte din lista proiectelor prioritare selectate*
- ✓ *Va fi urmărită aplicarea legislației în domeniul spațiilor verzi*

Buget: 114,23 mil. euro din care 97,10 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 4 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă OS b (viii) – Mobilitate urbană durabilă

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban
- UAT din zona urbană funcțională / zonă metropolitană,
- Parteneriate între UAT, și alte instituții publice centrale sau/sau locale
- ADI

Tipuri de intervenții:

- dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană durabilă: piste de bicicletă, amenajarea de trasee pietonale, benzi dedicate transportului public, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc, inclusiv sisteme park & ride in zona de acces in localitatile urbane.
  - investiții în material rulant verde și infrastructura de transport aferentă;
  - infrastructuri pentru combustibili alternativi;
  - sisteme de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management trafic, semaforizare inteligenta, aplicații de mobilitate, etc.
- ✓ *PMUD și SIDU obligatoriu*
  - ✓ *Proiectele trebuie să facă parte din lista proiectelor prioritare selectate*
  - ✓ *Să includă măsuri de siguranță rutieră*
  - ✓ *Să includă și măsuri soft de conștientizare a utilizării transportului public*

Buget: 233,78 mil. euro din care 198,72 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 5 – O regiune accesibilă

OS c (ii) – Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile

Potențiali beneficiari:

- UAT judet,
- UAT municipiu
resedinta de
judet
- Parteneriate
între UAT

Tipuri de intervenții:

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene (inclusiv centuri ocolitoare cu statut de drum județean), inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice, modernizarea/reabilitarea zonelor pietonale din interiorul localităților și construirea de piste de biciclete – *prioritizare regională (Hot. CDR 7/2021)*
- Decongestionarea traficului din jurul marilor municipii (resedinte de judet) prin investiții în construirea și modernizarea de pasaje sau noduri rutiere, pasarele pietonale, șosele de centură, intersecții periculoase etc. în scopul facilitării tranziției către un sistem de transport urban sustenabil.
Proiectele vor rezulta din PMUD

Buget: 197,68 mil. euro din care 168,03 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 6 – O regiune educată OS d (ii) – Dezvoltarea infrastructurii educaționale

Potențiali beneficiari:

- UAT
- Parteneriate între UAT
- Universități / Instituții de învățământ superior

Tipuri de intervenții:

- Investiții în infrastructurile educaționale pentru învățământul: timpuriu, primar și secundar, ÎPT, universitar – proiecte integrate care să includă atât partea de infrastructură, cât și dotarea, eficiența energetică și să se evite segregarea
- ✓ *E important ca proiectele să includă și măsuri soft legate de sistemul de învățământ și procesul educațional și să fie corelate cu investiții pe POEO*
- ✓ *Proiectele vor include și măsuri de eficiență energetică moderată*
- ✓ *Toate investițiile în infrastructură ale priorității pot fi completate, prin activități de tip FSE+*
- ✓ *Implementarea investițiilor va fi condiționată de realizarea unei autoevaluări privind segregarea școlară la nivelul unității de învățământ, însoțită, după caz, de plan de acțiuni, și măsuri de adresare*

Buget: 93,18 mil. euro din care 54,48 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 7 – O regiune cu turism durabil

OS d (vi) – Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Potențiali beneficiari:

- UAT (în principal rural și județean), autorități publice centrale
- Parteneriate între UAT
- Parteneriate între UAT și ONG, unități de cult, autorități centrale

Tipuri de intervenții:

Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural prin:

- restaurarea/reabilitarea/consolidarea, conservarea și punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu și a întregului ansamblu al sitului UNESCO sau al monumentului de clasă A. Complementar proiectele trebuie să includă digitalizarea, promovarea diversității culturale, facilitarea accesului la cultură, stimularea capacității comunității în contextul inițiativelor culturale, modelele inovatoare de guvernare participativă și de gestionare sau inovarea socială
- Intervenții destinate protejării și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare. Vor fi promovate proiecte integrate care pe lângă partea de infrastructură vor include activități de promovare turistică, inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale, acțiuni culturale și sociale

Intervenții în infrastructura centrelor de agrement (*tabere școlare*)

Buget: 30,90 mil. euro din care 26,26 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027

Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă

OS e (i) – Promovarea dezvoltării urbane integrate în domeniul social, economic și al mediului, a culturii, patrimoniului natural, turismului sustenabil și siguranței în zonele urbane

Potențiali beneficiari:

- UAT de tip urban,
- ZUF și Zone Metropolitane
- parteneriate între UAT, inclusiv UAT judet
- Parteneriate UAT cu ONG, unitati de cult, autoritati centrale
- ADI

Tipuri de intervenții:

Proiecte integrate care să includă atât aspecte infrastructurale, dar și aspecte soft culturale, sociale etc. :

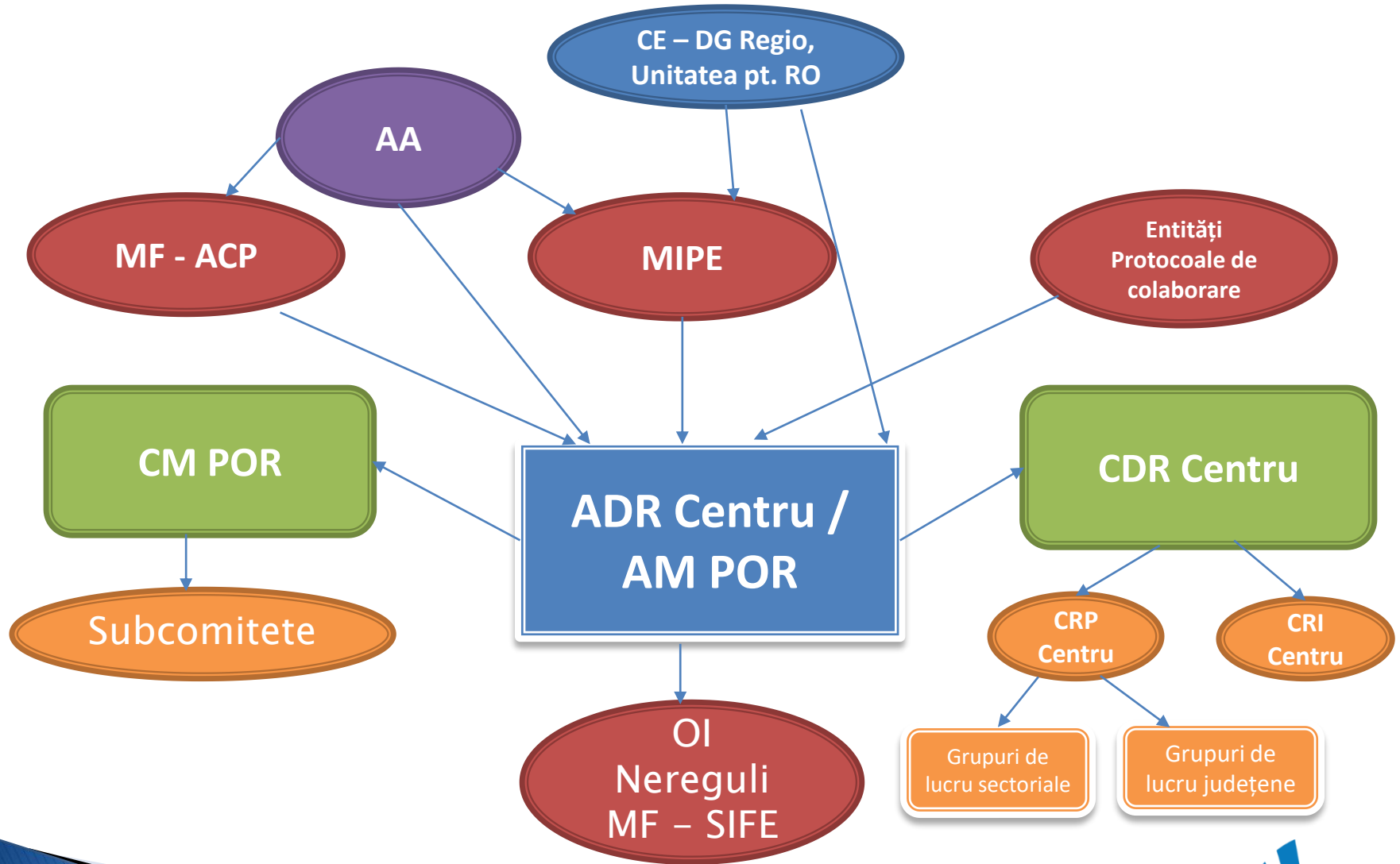
- Regenerarea integrată a spațiilor publice urbane,
- Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural;
- Investiții în infrastructura din domeniul cultural
- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Acțiuni de creștere/ dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor

SIDU obligatoriu

Buget: 185,36 mil. euro din care 157,56 mil. euro FEDR

PR Centru 2021-2027 – Cadrul instituțional

PR Centru 2021-2027 - SMC

➤ Sistemul de Management și Control (SMC) al PR Centru 2021-2027:

- ✓ Organigramă și ROF aprobate de CDR Centru prin Hot. 6/23.03.2022
- ✓ Cadrul legal pentru managementul fondurilor - acte normative necesare adoptate
- ✓ Crearea cadrului procedural financiar al Programului – s-au încheiat Acord de colaborare și Convenției de finanțare cu ACP din cadrul MF pentru managementul financiar al fondurilor
- ✓ Încheiat Acord de delegare către OI – SIFE din cadrul MF pentru soluționare nereguli
- ✓ Proceduri operaționale – 25, 24 aprobate în 20.07.2022, una va fi avizată după publicarea normelor metodologice la OUG 133/2022
- ✓ Descriere de sistem – o versiune completa la sfârșitul lunii iulie 2022
- ✓ Încheiere Acorduri / Protocele de colaborare cu entități care sprijină activitatea SMC – 4 semnate, 2 în discuții finale
- ✓ Dezvoltarea sistemului informatic – SMIS/MySMIS, precum și sistem intern de gestionare și implementare Program

PR Centru 2021-2027 – Costuri simplificate

Utilizarea opțiunii de costuri simplificate la nivelul PR Centru:

- ✓ Martie – sept. 2021 – analiză privind identificarea OCS și realizare metodologii
- ✓ Sept. 2021-martie 2022 – discuții informale cu Autoritatea de Audit
- ✓ Iunie-august 2022 – AA a realizat o misiune de Evaluare ex-ante a opțiunilor de costuri simplificate propuse pentru POR Centru, Nord-Vest, Sud-Vest Oltenia și București-Ilfov
- ✓ 6 septembrie 2022 - proiect de raport că nu se poate acorda un aviz favorabil

Opțiunea de costuri simplificate identificate la nivelul PR Centru sunt:

- ✓ Rata forfetară pentru costuri cu implementarea proiectelor - costuri aferente pregătirii cererii de finanțare, managementului proiectului în implementare, îndeplinirea cerințelor privind informarea și vizibilitatea proiectelor și audit.
- ✓ Barem de cost unitar pentru formarea angajaților din IMM în cadrul operațiunilor finanțate prin prioritățile 1 și 2. Acest cost a fost calculat la 476 euro/persoana.

PR Centru 2021-2027 – dezvoltare urbană

Abordarea dezvoltării urbane va fi realizată pe două direcții specifice:

- ✓ **la nivelul municipiilor reședință de județ și municipii**, cu alocări predefinite
  - ✓ **la nivelul orașelor** care vor avea o sumă alocată și pentru care accesul se va face pe baza principiului ”primul venit, primul servit”.
-
- Instrumentul teritorial în baza căruia vor fi accesate fondurile pentru dezvoltare urbană durabilă atât de către municipii, cât și de orașele de la nivel regional este SIDU
  - ADR Centru a elaborat un Ghid de depunere a strategiilor integrate de dezvoltare urbană
  - S-a lansat un apel de depunere SIDU pentru municipii cu termen inițial 30.06.2022, prelungit până la 30.09.2022
  - Toate cele 20 municipii de la nivel regional au depus SIDU: 10 SIDU au fost analizate și declarate ca admisibile, restul de 10 SIDU fiind în analiză

PR Centru 2021-2027 - Implementare

➤ Îndeplinire condiții favorizante:

1. Orizontale:

- ✓ Mecanisme eficiente de monitorizare a pieței achizițiilor publice
- ✓ Instrumente și capacități pentru aplicarea eficientă a normelor privind ajutoarele de stat
- ✓ Aplicarea și implementarea eficientă a Cartei drepturilor fundamentale
- ✓ Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap

2. Sectoriale: specializare inteligentă, energie, transport, educație

- **Calendar apeluri de proiecte** – în cadrul Programului este prevăzută lansarea a 31 apeluri de proiecte și 4 instrumente financiare
- **Elaborare ghiduri solicitant: 10 ghiduri** în lucru: infrastructură CDI, sprijinire IMM, digitalizare IMM, eficiență energetică clădiri publice, infrastructură verde, mobilitate urbană, infrastructură de transport, infrastructură educațională, turism rural și regenerare urbană
- Sprijin MIPE în dezvoltarea **SMIS 21-27**
- Plan de **comunicare** și instrumente de comunicare

PR Centru 2021-2027

Pași următori

- Constituirea **Comitetului de Monitorizare** al Programului – organizare prima ședință
- Finalizare încheiere **Protocoale de colaborare** cu Ministere și instituții de la nivel național pentru implementare Program
- **Sprijin în dezvoltarea MySMIS pentru perioada 2021-2027** ca acesta să devină funcțional
- **Lansare ghiduri în consultare publică** și ulterior lansare apeluri proiecte
- Dezvoltarea **portofoliului regional de proiecte** – sprijin în pregătirea proiectelor

Pentru informații suplimentare:

- ❖ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/
- ❖ [https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/](https://mfe.gov.ro/minister/ perioade-de-programare/perioada-2021-2027/)
- ❖ <http://www.adrcentru.ro/catalog-surse-finantare/>
- ❖ <http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>

19 NOV., 2021
Invitație eveniment online FINANCING INFO MONDAY | 22.11.2021

TOATE NOUTATILE

- IMPLEMENTARE POR 2014-2020**
  - Ghiduri deschise depuneri
  - Ghiduri lansate spre consultare
  - Ghid general
  - Situație proiecte depuse
  - Situație proiecte contractate
  - Lista beneficiari contracte
  - Instrucțiuni AMPOR
  - Analiza proiectelor contractate - ROREG
- DOCUMENTE DE PLANIFICARE SI PROGRAMARE**
  - Planul Regional de Dezvoltare 2014-2020
  - Portofoliu de proiecte
  - Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru
  - Documente de programare europene și naționale
- REGIO 2021-2027**
  - Structura POR 2021-2027
  - Portofoliu de proiecte
  - Documentele strategice regionale: POR și RIS
  - Aspecte naționale privind Programarea 2021-2027
  - Obiectivele de politică europeană și propunerile de regulamente
  - Documente suport
- INFORMATII UTILE**
  - Solicitare informații
  - Date contact ADR Centru
  - Lista firme de consultanță
  - MySMS 2014
  - Informații legislative
  - Politica de confidențialitate a datelor

Navigation icons: C/M, Regio, clipboard, printer, map, warning, Europe Direct.

**ADR CENTRU, Str. Decebal, 12, 510093,
Alba Iulia, România**

Tel.: 0258 - 818616

Fax: 0258 - 818613

E-mail: office@adrcentru.ro

Web: www.adrcentru.ro

<http://regio-adrcentru.ro/programare-2021-2027/>